

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

Coloniae Munatianæ, 1665

De Dolo Et Contumacia. Titvlvs IV.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62915](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62915)

Si vero dicti Episcopi auti non fuerint huiusmodi suos expulsores, vel eorum consiliarios & fautores dicto modo citare, vel ipsi malitiosè impedimentum præsterint, ne poterint sic citari: licitum sit eisdem Episcopis, ut expulsores, consiliarios, & fautores eisdem diebus aliquibus dominicis vel festivis, cum populus con- venerit ad divina, ut sic facta citatio ad eos pervenire verisimilius a præsumatur, citent vel citari faciant publice in ecclesiis civitatum vel locorum insignium prædictorum, & procedant deinde contra ipsos, si citati taliter statuto ipsis peremptorio termino competenti coram eisdem Episcopis noluerint comparere, ac si citati legitime aliàs extitissent.

Eisdem etiam Episcopis indulgemus, ut inter suos subditos (ne ob defectum iustitiæ dispendium aliquod patiantur) possint in diocesis alienis, in quibus moram traxerint (dummodo per se vel per alium hoc in suis propriis diocesis, facere non audeant, vel non possint) jurisdictionem suam omnimodam exercere. Ita tamen, quod subditi, qui expulsores vel eorum fautores, aut consiliarii non fuerint, ultra duas dietas à fine suæ diocesis non trahantur. Volumus insuper, ut ante omnia à diocesis locorum, in quibus moram traxerint, petant licentiam in præmissis: quam si obtinere nequiverint, procedant nihilominus, prout superius est expressum. Sanè si prædicti Episcopi asseruerint, se non fuisse autos præfatos expulsores, consiliarios, vel fautores, personali- ter, vel ad domum, aut publice (ut præmittitur) in eorum ecclesia cathedrali citare: vel ipsos malitiosè præstitisse impedimentum, ne per eos poterint sic citari, aut quod in suis diocesis jurisdictionem per se vel per alium contra ipsos exercere nequeant, vel non audent: stari super his volumus asserionibus eorundem. Ipsi districtus injungentes, sub interminatione divini iudicii, ne circa præmissa contra conscientiam quicquam mendaciter aut dolosè asserant vel confingant. Eorundem autem Episcoporum sententias & processus, quos in præmissis casibus, in aliis diocesis duxerint faciendos, denuncient, seu denunciari faciant, per suas diocesis convicini Episcopi, cum ab eis fuerint requisiti. Per præmissa quoque nullum ex transcurso temporis quancumque, vel aliàs quoquo modo locorum diocesis vel aliis quibuscumque jurisdictionem habentibus in locis præmissis, in quibus prædicti Episcopi sic expulsi jurisdictionem (ut prædicitur) e exercere, præjudicium generetur.

DE CAUSA POSSESSIONIS & proprietatis.

TITVLVS III.

CAP. I.

In causa beneficii delata etiam per appellationem ad curiam, utraque pars potest petitorium et possessorium intentare. Et ante causæ conclusionem potest spoliatus suspensio petitorio, vel adversariis, possessorium proseguere. Ioan. And.

Clemens V. in concilio Vicensi.

CAUSA d' beneficii per appellationem ad sedem apostolicam legitime devoluta, tam appellanti, quam appellato licere decernimus, nedum petitorium, sed & possessorium intentare. Et in spoliantis odium ante causæ conclusionem suspendere petitorium à se, & ad adversario intentatum, in solo possessorio procedendo.

^a Al. verisimiliter. ^b Al. nequibunt. ^c Al. præmittitur.
^d Vide Paul. de Cast. consil. 277. lib. 1. & de intellectu, Covarruviam lib. 1. Var. resol. c. 16. num. 13.

DE DOLO ET CONTU- macia.

TITVLVS IV.

CAP. I.

Appellanti ante definitivam, etiam à definitiva, licet ab ipso citato vel non, appellare potest: nisi prima appellatio fuerit firmo manifeste, quo casu non appellat, tanquam manifeste certum. Ioan. And.

Clemens V. in concilio Vicensi.

SI ante a definitivam sententiam, à iudice qui appellando recedat, & iudex suæ appellationi non deferens, eo citato, vel etiam non citato ulterius in causa procedens, contra ipsum etiam abente sententiam definitivam promulget, poterit idem appellans à dicta sententia, intra tempus debitum appellare. Nisi ejus prima appellatio esset frivola manifeste.

VT LITE PENDENTE NIL innovetur.

TITVLVS V.

CAP. I.

Si duo litigantes super beneficio moriantur: si uterque in curia, vel solus possidens, vel neutri possidens alter tamen, alter alibi moriente: ad Papam, & in conventu casu ad utrumque spectat collatio, si ad alterum beneficium pertinet. Si autem alter tantum moritur, si superstes, vel alius, cuius successus, alter proseguatur, ex futuro eventu apparebit, ad quem collatio spectat. Ioan. And.

Clemens V. in concilio Vicensi.

SI duobus in Romana curia, super beneficio collato litigantibus, in eadem curia mori contingat utrumque, collationem huiusmodi beneficium ad Romanum Pontificem: si vero extra dictam curiam, ad ordinarium decernimus pertinere: nisi forsitan aliter eis in dicto beneficio jus haberet. Quod si unum in dicta curia, alterum vero extra mori contingat: si moriens in curia beneficium possidebat, ad Romanum Pontificem: si vero alius, ad ordinarium pertinet collatione prædicta. Neutro autem iporum beneficium possidente, erit Romanus Pontifex, propter suam potestatem peremptivam, in collatione huiusmodi præferendus. Si vero, alter tantummodo, sive possessor, sive petitor, sit superstes, vel alius, cuius interitus, collatione tantum proseguatur (cum interim beneficium de quo conferri non possit) ad quem collatio eius pertinet, futurus declarabit eventus. Nam si ad defunctum pertinuisse beneficium fuerit declaratum, pertinebit ad Papam, si ille in curia, vel ad ordinarium, si extra curiam sit defunctus. Quod si ad neutrum illud spectasse contingerit, ad ordinarium collatio pertinebit. Salva tamen, in præmissis omnibus Rom. Pont. potestate: ad quem ecclesiarum, personatum, dignitatum, aliorumque beneficiorum ecclesiasticorum plena & libera dispositio, ex suæ potestatis plenitudine noscitur pertinere.

CAP. II.

Litæ dicitur pendere, quoad hoc, ut nihil debeat innovari, cum citatio legitime pervenit ad partem, vel per eam facta, quam minus pervenit, cum tali expressione, quod potius instrui super quo conveniatur. Ioan. And.

Idem.

CVM lite pendente nihil debeat innovari, litem quoad hoc pendere censemus, postquam à iudice,

^a Not. quod appellari potest ante definitivam, quod est verum indistinctè iure canonico, dum tamen appellatur ex causa rationabilis. cap. de debito. ex. de appell. sed de iure curiæ non appellatur, nisi in certis casibus. Zabarella. compe-